

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-866/19-C

Název	Základní umělecká škola, Borovany, Žižkovo náměstí, okr. České Budějovice
Sídlo	Žižkovo nám. 20, 373 12 Borovany
E-mail	zus@borovany-cb.cz
IČ	70504059
Identifikátor	600057950
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Ochozka, ředitel školy
Zřizovatel	Město Borovany
Místo inspekční činnosti	Žižkovo nám. 20, 373 12 Borovany
Termín inspekční činnosti	18. 11. 2019 – 20. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní uměleckou školu Borovany, Žižkovo nám. 20 zřizuje město Borovany, v jehož budově sídlí. Kapacitu školy (250 žáků) se daří dlouhodobě téměř plně využívat. Aktuálně ji navštěvuje 235 žáků hudebního oboru převážně na I. stupni vzdělávání. Pestrými aktivitami a v úzké spolupráci se zřizovatelem škola výrazně obohacuje kulturní život města.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy je jasně formulovaná a směřuje k naplnění záměrů uvedených ve školním vzdělávacím programu. Mezi priority v oblasti vzdělávání patří nejen důraz na budoucí profesní přípravu žáků, ale především pěstování jejich celoživotního zájmu o hudbu. Plánování, organizace a hodnocení vzdělávání probíhá v úzké součinnosti s vedoucími tří předmětových komisí. Kontrolní činnost ředitele školy je efektivní a poskytuje potřebnou zpětnou vazbu pedagogům. Příznivě se zde promítají nejen jeho zkušenosti s řízením školy, ale zároveň s vedením několika hudebních těles – komorního orchestru Collegium musicum Budvicens, Chrámového sboru Borovany a katedrálního sboru v Českých Budějovicích. Ve škole je účelně využíváno elektronické vedení dokumentace, vnitřní i vnější informační systém je funkční.

Řediteli školy se podařilo vytvořit stabilní kvalifikovaný pedagogický tým doplňovaný dle aktuální potřeby o studenty posledních ročníků konzervatoře. Vzdělávání zajišťuje 17 pedagogů, kteří jsou podporováni v oblasti dalšího vzdělávání, což se příznivě promítá do úrovně výuky. Kvalitní metodická pomoc je poskytována začínajícím pedagogům. Velmi dobré vzájemné vztahy vychází i ze společného působení řady pedagogů v rámci výše uvedených hudebních těles. Další umělecká činnost některých pedagogů je významnou motivací i pro žáky školy. Manažerské schopnosti ředitele společně se vstřícným přístupem ke všem účastníkům vzdělávání vytváří velmi příznivé školní klima, které potvrdilo i dotazníkové šetření.

Na zvyšování kvality vzdělávání a výsledcích školy se podílí soustavné zlepšování materiálních podmínek za podpory zřizovatele. Přístavba v areálu školy umožňuje využívat víceúčelový koncertní sál pro 100 diváků, kde došlo k výrazné modernizaci technického vybavení včetně pořízení bezdrátové zvukové aparatury s digitálním zpracováním signálu. Skromnější zázemí je vzhledem k prostorovým možnostem vytvořeno pedagogům, obměňovány a doplňovány jsou didaktické pomůcky, průběžně je rozšiřován inventář hudebních nástrojů, např. v kytarovém a dechovém oddělení, ale zejména v nejmladším smyčcovém oddělení. K naplňování školního vzdělávacího programu u vyšších ročníků hry na bicí však schází kvalitní melodický nástroj. Žáci si mohou bezúplatně některé nástroje zapůjčit, v případě potřeby lze využívat bezbariérový přístup. Celkově škola vytváří podnětné prostředí pro vzdělávání a ve své koncepci má vytyčeno další rozšiřování prostorových možností pro výuku.

Nadstandardní podpora zřizovatele se promítá nejen do oblasti vybavení a vzdělávání žáků školy, ale i do pořádání společných kulturních akcí a dalších aktivit ve městě, např. škola ve spolupráci s ním zajišťuje činnost kroužků s výtvarným, tanečním i literárně-dramatickým zaměřením. Rovněž se takto daří udržovat lidové tradice v souboru Borovánek. Škola svou činností zcela naplňuje hlavní motto svého vzdělávacího programu „škola borovanských pro borovanské“, v oblasti partnerských vztahů se však nepodařilo navázat na mezinárodní spolupráci v Rakousku ani rozvíjet užší kontakty s jinou školou za účelem výměny pedagogických zkušeností.

Úplata za vzdělávání je ve srovnání s ostatními uměleckými školami nižší, škola vychází ve spolupráci se zřizovatelem vstříc i rodinám s více dětmi a poskytuje jim vzdělávání za výhodných podmínek. Příjmovou stránku hospodaření posiluje kromě této úplaty rovněž projekt spolufinancovaný z rozpočtu Evropské unie, který podporuje další vzdělávání pedagogů a tandemovou výuku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Rozvoj osobnosti žáků prostředky uměleckého vzdělávání byl hodnocen ve většině studijních zaměření vyučovaného oboru. Aktuálně má výrazné zastoupení výuka hry na klavír a elektronické klávesové nástroje a na dechové nástroje. Vyšší zájem projevují žáci o výuku sólového zpěvu a také o hru na klasickou kytaru. Uskutečňuje se výuka hry na housle, na bicí, ale i chrámové varhany a akordeon.

Individuální a skupinová výuka probíhala vždy ve velmi příjemné tvůrčí atmosféře a s příkladně vzájemným respektujícím přístupem. Žáci byli vedeni nejen k získávání příslušných praktických dovedností a k ověřování hudebně-teoretických poznatků, ale zároveň k cílenému rozvoji osobnostně sociálních kompetencí. Výuka byla velmi dobře připravena, vycházela z předchozích znalostí a dovedností žáků a respektovala jejich věková specifika. Pedagogové dokázali kvalitně vysvětlit probírané učivo a na základě svých pedagogických zkušeností vést žáky vhodně zvolenými postupy k co nejlepšímu soustředěnému výkonu. Příznivý dopad na aktivitu žáků a jejich přístup k výuce mělo průběžné pozitivní hodnocení. Ověřováno bylo porozumění novému učivu a zejména sledovaná výuka prokázala příkladně uplatňování sebehodnocení žáků. Zhodnocení výuky a shrnutí úkolů v domácí přípravě zpravidla až následně upřesnil pedagog. Vzhledem k blížícím se koncertním vystoupením některých žáků byla často součástí hodin průprava na jejich celkově kultivovanou prezentaci.

Sledovaná *instrumentální* výuka zpravidla efektivně rozvíjela technické dovednosti i využívání výrazových prostředků hry na příslušný nástroj. Učitelé žáky vhodně motivovali, využívali k tomu i předvedení postupu nebo společnou souhru s žáky. Za zdařilý výkon dovedli pochválit a při práci s chybou byli k žákům velmi citliví. S pokročilejšími žáky o identifikovaných chybách nebo nepřesnostech diskutovali, etudy a přednesové skladby někdy nabízeli i ve více variantách se snahou vést žáky k jejich samostatnému výběru. Při výuce hry na klavír bylo kromě dodržování technických prvků hry a celkové psychohygieny zaznamenáno také důsledné vedení k výrazu nacvičovaných přednesových skladeb. Výuka hry na akordeon byla mj. velmi dobrou ukázkou vedení začínajícího žáka s citlivým přístupem pedagoga. Příkladná byla také skupinová práce se dvěma charakterově odlišnými žákyněmi při hře na elektronické klávesové nástroje, kdy učitelka velmi efektivně využívala technické možnosti nástrojů, účelně střídala činnosti žákyň a zapojila je do vzájemného hodnocení. Rovněž ve výuce hry na bicí nástroje, při níž dominovalo zaměření na pregnantní zvládnutí rytmické složky v orchestru, byly při hodině vhodně uplatňovány pedagogické postupy s podporou digitálních technologií. Společná hra žáka s učitelem, který doplňoval basový popř. harmonický a melodický part, a důslednost při provedení detailů, dynamických změn i dodržování metra byly samozřejmostí. Nad rámec výstupů dle školního vzdělávacího programu pak probíhala výuka hry na flétnu s mimořádně talentovanou žákyní. Škole se podařilo podchytit zájem rodičů a žáků o nově otevřené oddělení se studijním zaměřením hra na housle. Rozšíření smyčcového oddělení je perspektivní, dosavadní předvedené výkony žáků potvrdily kvalitní metodické vedení zkušeným pedagogem.

Partnerský přístup s důrazem na rozvoj individuálních předpokladů a příkladně metodické vedení prokázala rovněž výuka *pěveckého oddělení*. Vždy vycházela z účinně prováděných dechových a hlasových cvičení, popř. i s využitím pomůcek (např. míčů). Výběr písní a skladeb různého zaměření byl pro žáky vhodný a zohledňoval jejich schopnosti i hudební preference. Zřetelný byl systematický přístup při vedení žáků k uplatňování sebehodnocení. Dovednosti žáků zpravidla odpovídaly stanoveným výstupům ve vzdělávacím programu, kvalitu vzdělávání potvrzují i výborné výsledky v soutěžích.

Dílčí metodické nedostatky se projevily pouze v kolektivní *výuce hudební nauky*. Zejména u starších žáků převažovala poměrně jednotvárná náplň výuky se zaměřením na rytmická cvičení. Pestřejší metody práce byly zvoleny v nižším ročníku, avšak méně výraznou motivací se nepodařilo udržet soustavnou pozornost všech žáků. Pozitivem je snaha využívat i nové didaktické pomůcky.

V oblasti *kolektivní interpretace* žáci rozvíjejí získané dovednosti z individuální výuky v několika souborech školy – ve školní kapele, v kytarovém a dechovém souboru. Příkladnou dirigentskou prací bylo možno zaznamenat při nacvičování skladeb s žáky rozdílných interpretačních schopností. Z komorního pěveckého tělesa se postupně daří pod kvalitním vedením vytvářet pěvecký sbor. Ve škole je zřetelná úzká spolupráce mezi pedagogy, která se příznivě promítá do přípravy společných vystoupení žáků z více studijních zaměření. Celkově sledovaná výuka potvrdila naplňování školního vzdělávacího programu v souladu se zaměřením školy a vedla žáky k získávání potřebných klíčových kompetencí uměleckého vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Na výsledcích vzdělávání se pozitivně podílí již výběr budoucích žáků, který probíhá v souladu s platnou legislativou. Napomáhá mu úzká spolupráce s mateřskou školou, kde pedagogové školy pravidelně vedou kroužek s hudebním zaměřením s cílem motivovat k uměleckému vzdělávání a případně vytipovat talentovanější žáky. U přijatých žáků škola zohledňuje jejich předpoklady a možnosti dalšího rozvoje, příkladně sleduje individuální pokrok každého žáka. Příznivý dopad na výsledky vzdělávání má rovněž úzká vzájemná spolupráce se zákonnými zástupci, kterou hodnotí kladně ředitel i pedagogové školy. Rodinný typ školy umožňuje bezprostřední komunikaci s pedagogy a sledování dosahovaných výsledků svých dětí dle potřeby i ve výuce, ale zejména při častých veřejných vystoupeních. Podporu mají i společná vystoupení žáků se svými rodiči.

Sledování průběžných i souhrnných výsledků vzdělávání věnuje škola velkou pozornost. Hodnocení v individuální i kolektivní výuce probíhalo v souladu s nastaveným pravidly a podle zjištění z provedených hospitací bylo výstižné a věcné. Dílčí hodnocení včetně klasifikace probíhá téměř v každé hodině, u mladších žáků jsou navíc využívány i různé alternativní postupy s výraznou motivační funkcí. Velmi často je také uplatňováno sebehodnocení, popř. vzájemné hodnocení žáků, které je zpravidla spojené se shrnutím úkolů pro domácí přípravu. Škola pravidelně provádí hodnocení výsledků u komisionálních postupových zkoušek, téměř sto procent žáků celkově prospívá s vyznamenáním.

O kvalitě vzdělávání a efektivní práci se žáky vypovídají úspěchy dosahované v soutěžích a přehlídkách, které vyhlašuje MŠMT a další instituce. Žáci získávají přední místa v okresních, ale i krajských kolech, objevily se také úspěchy na celorepublikové úrovni. Nejúspěšnější byli žáci ve hře na zobcovou flétnu (1. místo v celostátním kole), ve hře na klarinet a na lesní roh, a rovněž žáci v sólovém, popř. komorním zpěvu. Tradičně dosahují přední umístění na soutěžích Zlivská kytara a Novohradská flétna. Do těchto úspěchů se příznivě promítá intenzivní práce pedagogů s talentovanými žáky, kterým však škola nenabízí rozšířenou výuku, proto je pedagogie vykonávána nad rámec jejich úvazků. Sledována je úspěšnost absolventů školy při účinkování v amatérských hudebních seskupeních a v případném dalším studiu na školách uměleckého zaměření. Pedagogové s informacemi o výsledcích dále pracují, jsou zveřejňovány na nástěnkách, webových stránkách a jsou samostatnou přílohou každoročně zpracovávané výroční zprávy.

Významnou součástí hodnocení jsou velmi četná vystoupení žáků na veřejnosti, která dokládají úzkou spojitost se společenským životem ve městě. Vedle řady koncertních vystoupení, se škola úspěšně zapojila do celostátního happeningu na podporu uměleckého vzdělávání ZUŠ Open a organizuje i muzikoterapeutický program pro klienty chráněné dílny. Vzhledem k velikosti a podmínkám školy v malém městě jsou výsledky vzdělávání a její aktivity nadprůměrné.

Závěry

Vývoj školy

- Škola rozšířila vzdělávací nabídku o výuku hry na housle, na akordeon a některé dechové nástroje. Začala více využívat informační technologie nejen k vedení školní matriky, ale i třídních knih a v přímé výuce. V rámci podpory kolektivní interpretace rozšířila možnosti uplatnění žáků v souborech, svou činnost zahájil např. kytarový soubor. Při vzdělávání škola nadále klade důraz na mezitřídní spolupráci.

Silné stránky

- aktivní a systematický přístup ředitele školy při řízení školy a při zlepšování podmínek pro vzdělávání se pozitivně odráží v kvalitě vzdělávání a ve velmi příznivém školním klimatu
- příkladné vedení žáků k uplatňování sebehodnocení ve výuce posiluje jejich vnitřní motivaci k uměleckému vzdělávání a směřuje ke zkvalitnění domácí přípravy
- respektující a vstřícný vztah k žákům s důrazem na rozvoj jejich osobnosti v souladu s individuálními předpoklady vytváří pozitivní atmosféru při vzdělávání
- kvalitní metodická práce ve výuce některých pedagogů významně přispívá k rozvoji příslušných kompetencí při vzdělávání a výrazně se projevuje ve výsledcích vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- škola nezařazuje výuku s rozšířeným počtem hodin pro nadané žáky, která by účinněji podpořila rozvoj jejich talentu

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- umožnit nadaným žákům další rozvoj prostřednictvím rozšířené výuky
- pořídit melodický bicí nástroj potřebný k naplňování vzdělávacího programu žáků vyšších ročníků
- hledat další možnosti rozšíření partnerské spolupráce
- v rámci dalšího vzdělávání podpořit rozvoj v oblasti metodiky výuky hudební nauky

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školy vydaná Městem Borovany dne 15. 10. 2009 bez čj., aktualizovaná s účinností od 13. 09. 2018
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
3. Výkazy o základní umělecké škole S 24-01 podle stavu k 30. 9. 2017, 2018 a 2019
4. Jmenování ředitele školy vydané Městem Borovany s účinností od 1. 7. 2010
5. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 16. 5. 2014 s účinností od 1. 8. 2014
6. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Borovany platný od 4. 9. 2017
7. Školní řád platný od 1. 9. 2019
8. Plán práce pro školní rok 2019/2020
9. Organizační řád ZUŠ Borovany s účinností od 1. 9. 2017
10. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy ze dne 2. 9. 2019
11. Dokumenty k autoevaluaci školy
12. Výroční zprávy za školní roky 2017/2018 a 2018/2019
13. Školní matrika v elektronické podobě
14. Plán DVPP na školní rok 2019/2020
15. Třídní knihy v elektronické podobě
16. Žákovské knížky (výběr dle hospitací)
17. Rozvrhy hodin pro školní rok 2019/2020
18. Doklady o přijímání žáků a protokoly o komisionálních zkouškách
19. Katalogy o průběhu vzdělávání (výběr v elektronické podobě)
20. Záznamy jednání pedagogické rady, umělecké rady a provozních porad
21. Záznamy předmětových komisí
22. Protokoly a záznamy o kontrolách a inspekční zprávy
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně dalšího vzdělávání
24. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
25. Ekonomická dokumentace školy za roky 2018 a 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnuci.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Bezděková v. r.

Ing. Zdeněk Vrhel, DiS., metodik (hudební obor)

Ing. Zdeněk Vrhel, DiS. v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích dne 13. 12. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karel Ochozka, ředitel školy

Mgr. Karel Ochozka v. r.

V Borovanech dne 17. 12. 2019